

Checklist voor het creëren van een dementievriendelijk stembureau

Voor mensen met dementie kunnen kleine veranderingen in het verbeteren van de toegankelijkheid van het stembureau een groot verschil maken. Je kan deze checklist gebruiken om te controleren hoe dementievriendelijk het stembureau is. Een aantal van de punten uit deze checklist, zoals duidelijke bewegwijzering en verlichting, kun je voor relatief weinig tijd en geld realiseren. Andere veranderingen vragen om grotere investeringen en kun je overwegen als het budget dat toestaat. Overigens gelden deze punten niet alleen bij dementie, maar ook voor andere groepen. Hel je dus iemand met dementie, dan help je ook iemand anders.

Gouden tip

- Vraag eens aan mensen met dementie hoe ze het stembureau ervaren. Zij kunnen je vaak het beste vertellen wat zij prettig vinden en wat voor eventuele problemen zou kunnen zorgen.

Bewegwijzering

- Stemmen bestaat uit een aantal opeenvolgende acties die iemand met dementie niet altijd kan onthouden. Zorg voor duidelijke bewegwijzeringsborden in het stembureau om zo iemand op weg te helpen. Gebruik hiervoor korte zinnen. Voorbeeld: "volg de rode lijn naar het stemhokje".
- Is er voldoende contrast tussen het bewegwijzeringsbord en de achtergrond waarop het bord is bevestigd? Dit zorgt er voor dat degene met dementie het bord daadwerkelijk herkent als bewegwijzeringsbord. Gebruik duidelijk leesbare letters en zorg voor voldoende contrast tussen de tekst en de achtergrond van de borden is
- Bevestig de borden aan de deuren waar ze naar verwijzen en niet aan aangrenzende oppervlakken. Zo voorkom je onnodige verwarring bij mensen met dementie.
- Zijn de borden op ooghoogte bevestigd en zijn ze goed verlicht?
- Probeer het gebruik van gestileerde en abstracte iconen op bewegwijzeringsborden zoveel mogelijk te vermijden.
- Zorg dat glazen deuren in het stembureau duidelijk zijn aangegeven.

Rustige ruimte

- Een grote, drukke ruimte kan ervoor zorgen dat iemand met dementie zich angstig of verward voelt. Is er in het stembureau een ruimte aanwezig waar degene met dementie zich even kan terugtrekken? Vaak is een paar minuten in een stille, overzichtelijke ruimte, eventueel onder begeleiding, alles wat iemand met dementie nodig heeft om weer tot rust te komen. Het helpt als er zicht is op de in- en uitgang.
- Veel geluid werkt afleidend. Zorg voor een rustig stembureau en kijk of je de akoestiek kan verbeteren. Bijvoorbeeld door een tapijt aan de muur te hangen of een grote ruimte op te splitsen in kleinere

Verlichting

- Zijn de ingangen van uw pand voldoende verlicht? En wordt hierbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van natuurlijk licht?
- Probeer grote oppervlakken met veel licht of veel schaduw zoveel mogelijk te vermijden.

- Vermijd alles wat overprikkeling kan veroorzaken. Liever geen spelerei en allerlei soorten feestverlichting, overdadige schemerlampjes en schittering in lampjes.

Vloeren

- Weerspiegelende en gladde vloeren kunnen voor verwarring zorgen bij mensen met dementie.
- Heeft uw vloerbedekking opvallende patronen? Dit kan problemen veroorzaken bij mensen met zintuiglijke problemen, dat heeft te maken met diepte-inzicht. Het is beter om te kiezen voor eenvoudige patronen of effen vloerbedekking en vloerkleden.
- Veranderingen in het vloeroppervlak, zoals drempels, kunnen het risico op struikelen vergroten. Als er veranderingen in vloeroppervlakken zijn, dient dit aangegeven te worden.

Zitplaatsen

- Zijn er voldoende zitplaatsen beschikbaar waar mensen met dementie rustig kunnen wachten?
- Zijn de zitplaatsen gemakkelijk te herkennen als zitplaatsen? Voor mensen met dementie is een houten zitbank gemakkelijker te herkennen als zitplaats dan bijvoorbeeld een abstracte, metalen designbank in een afwijkende vorm.